

■ Нефармат

ЛЕПШ ПЕРАДАЦЬ...

КАЛІ была выбрана тэма гэтых нататак, адразу згадаўся эпізод фільма «Любіць па-руску». Там адзін персанаж вуснамі хай і не вельмі шанаванага мной акцёра казаў сімпатычнай жанчыне, што не хацела яго прывеціць: «Вкусы мяняюцца, дэвушка!» Што праўда, то праўда, і густы, і перавагі, і адносіны ў дачыненні да нечага могуць амаль кардынальна памяншацца. Так сталася і са мной, якая да ажыццяўлення мер бяспекі адпаведнымі службамі часам ставілася з некаторай доляй іроніі. Чаму сталася, думаю, здагадваецца самі.

Усім нас крыху змяніў Парыж, а таксама апошняя трагедыя ў небе, аб прычыне якой мы даведаліся неўзабаве. Трагедыя магло б быць яшчэ больш, але калі верыць паведамленням інфармагенцтваў, некаторыя ўдалося прадухіліць дзякуючы мерам бяспекі. Цяпер гэта важней, чым еўрапейскія каштоўнасці. Бо любы каштоўнасці маюць вагу або хоць нейкі сэнс для жывога чалавека. Таму самай галоўнай каштоўнасцю ўяўляецца застацца ў жывых, калі навісае нейкая пагроза...

Падчас турыстычнай паездкі па Еўропе ў 2011 годзе мне давялося звярнуць увагу на фармальныя адносіны да мер бяспекі ў асобных знакавых для ўсяго свету аб'ектах. Праўда, пры наведванні Луўра на ўваходзе асабістыя рэчы наведвальнікаў прапускілі праз сканер. А вось пры пад'ёме на Эйфелеву вежу змесцілі нашых з сяброўкай сумак ніхто не пацікавіўся. Тое ж самае было і ў Дрэздэнскай галерэі. Яшчэ больш нас, прызвычаеных да металашукальнікаў і рамак на масавых мерапрыемствах, здзівіла шматлюдная плошча ў Берліне.

У той дзень адзначалі прафесійнае свята паліцэйскіх. З гэтай нагоды праходзілі паказальныя выступленні парашутыстаў. Паводле маіх падлікаў, на плошчы было да дзесяці тысяч чалавек. І мы абышлі палавіну гэтага натоўпу па перыметры, бо трымалі шлях да будынка рэйхстага, але нідзе ніякіх кардонаў з металашукальнікамі, як гэта бывае ў нас, не заўважылі. Ва ўсім натоўпе я ўбачыла толькі аднаго паліцэйскага ў форме. Дадам, што мы прыехалі ў Берлін якраз у тыя дні, калі там адбыліся масавыя падпалы машын, пра што трубілі СМІ ўсяго свету.

Тады нам здалася, што не варта перабольшваць значэнне адзінкавых надзвычайных здарэнняў, менавіта сімвалічных мер бяспекі цалкам дастаткова. А вось у нас, гаварылі мы тады, на любым мерапрыемстве якога-небудзь абласнога ці раённага маштабу іх бывае нават залішне. Цяпер так не здаецца.

ЦЯПЕР я разумею грузінскую мытніцу, якая шукала чвэрць гадзіны ў маёй сумцы пілку для пазногцяў і затрымала тым самым усю чаргу рэгістрацыі на вылет. Гэтым летам у аэрапорце Батумі я (з веданнем справы, дарога ж зваротная) паклала на стужку эскалатара гадзіннік, папругу — усё, што магло змяшчаць метал, і хацела ўжо забраць сумку, якая праехала сканер, але маю ручную паклажу спрытна падхапіла кантралёрка і пачала старанна даглядаць. Калі яна перакідала змесціва сумачкі другі, трэці раз, мяне пачало элэгку раздражняць. Пры тым яна нешта гаварыла па-грузінску, я спрабавала высветліць прычыну па-руску — у нас нічога не атрымлівалася. Яна зноў і зноў

расшпільвала касметычку і не знаходзіла тое, што шукала. А потым неяк усё ж зачэпіла маленькі касметычны інструмент, які немаведама як аказаўся тут (я ж была ўпэўнена, што пілка ў багажы), і кінула яе ў сметніцу. Тым часам сына прымусілі зняць абутак і прапусцілі два разы туплі праз сканер. Мы не маглі нават уявіць, што вытворца гэтага недарагога летняга абутку засунуў у падэшвы металічныя стрыжні. Тыя, хто стаўлі за намі ў чарзе, відаць, злаваліся на нас. Але ж лепей пазлавацца пры рэгістрацыі ды быць спакойным у небе...

ТАКСАМА на зямлі. Ну як, напрыклад, падчас чэрвеньскага візіту ў Брэст Патрыярха Кірыла. Перад уваходам у храм праводзілі вельмі старанна агляд паломнікаў і прыхаджан. Дазвалася пранесці з сабой бутэльку вады, з якой кожнага другога прасілі адпіць глыток. Было відаць, што некаторыя бабулькі, мякка кажучы, не разумелі, навошта дзяўчаты-міліцыянеры іх абмацвалі рукамі. І вось на гэтым тыдні каля агароджы таго самага Свята-Уваскрасенскага храма, дзе прайшла знакавая служба, знайшлі нічыны пакет. Адрознілі іх міліцыю. Месца было ачэплена. Праверку правялі адпаведныя службы. На шчасце, нічога небяспечнага ў сумцы не аказалася, яе забыў адзін з прыхаджан. Але людзі праявілі належную пільнасць. Грамадзяне цяпер, здаецца, гатовы дапамагаць службам, якія ажыццяўляюць бяспеку. І гэта якраз той выпадак, калі лепей перадаць, чым недадаць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.58	16.56	7.58
Віцебск —	8.54	16.39	7.45
Магілёў —	8.48	16.46	7.58
Гомель —	8.37	16.50	8.13
Гродна —	9.12	17.12	8.00
Брэст —	9.05	17.21	8.16

Месяц

Поўна 25 лістапада.
Месяц у сузор'і Рака.

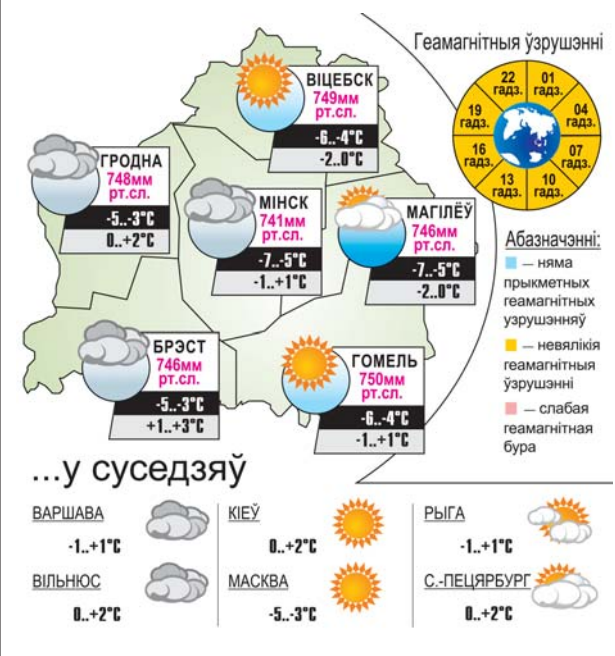
Імяніны

Пр. Ганны, Аляксея, Віктара, Пятра, Рыгора, Сяргея.
К. Валерыі, Ксеніі, Валяр'яна, Максіма, Юзафа, Яраслава.

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

ЗАЎТРА

■ Ну і ну!

КУХАР У САЎНЕ ВЫХАПІЎ ГРОШЫ

Супрацоўнікі сталічнай міліцыі па «гарачых слядах» затрымалі маладога чалавека, які здзейсніў крадзеж у саўне.

— Увечары хлопец на вуліцы пазнаёміўся з дзвюма дзяўчатамі. Сустрэчу вырашылі працягнуць у саўне. Каля сямі гадзін раніцы кампанія сабралася сыходзіць, і дзяўчаты падышлі да адміністратара, каб разлічыцца за паслугі, — распавяла прэс-афіцэр Цэнтральнага РУУС г. Мінска Таццяна АБОЗНАЯ. — Малады чалавек накіраваўся да выхада, аднак раптам вярнуўся, выхапіў пачак грошай, якія адміністратар дастала для разліку з кліентамі,

і збег. Работніца саўны разам з адной з дзяўчат паспрабавалі дагнаць зламысніка. Пасля адміністратар вярнулася на працоўнае месца, каб выклікаць міліцыю, а дзяўчына працягвала пераслед. Пры гэтым яна таксама званіла праваахоўнікам і называла прыкметы злодзея, аднак у цемры згубіла хлопца з вачэй. Нарад міліцыі неўзабаве ў адным з двароў па вуліцы Няміга затрымаў па названых прыкметах маладога чалавека — 24-гадовага раней не судзімага грамадзяніна, які працуе кухарам у адным з рэстаранаў. Затрыманаму пагражае да чатырох гадоў пазбаўлення волі.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Даты	Падзеі	Людзі
<p>27 ЛІСТАПАДА</p> <p>1701 год — нарадзіўся Андэрс Цэльсій, шведскі астраном і метэаролаг, імя якога названа тэмпературная шкала. З 1716 года пачаў вывучаць паўночнае ззянне і ў 1733-м апублікаваў свае назіранні. Ён даказаў, што інтэнсіўнасць паўночнага ззяння звязана з ваганямі магнітнага поля. У тым жа годзе вучоны адправіўся з экспедыцыяй на экватар, каб правесці і пацвердзіць гіпотэзу Ньютана аб эліпсоіднай форме Зямлі. А праз некалькі гадоў — у 1736-м — адправіўся ў Лапландыю вымяраць мерыдыян. Вярнуўшыся, Цэльсій арганізуе і ўзначальвае ў сваім універсітэце абсерваторыю. У ёй ён займаецца вымярэннем яркасці зорак. Самае вядомае дасягненне Цэльсія — гэта шкала тэрмометра, якая была падзелена на 100 градусаў. Цікава, што першапачаткова Цэльсій задаў у ёй тэмпературу кіпення вады пры 0°, а раставання пры 100°. І толькі потым іншы швед — біёлаг Ліней — «пераварнуў» яе і зрабіў такой, якой мы яе ведаем сёння. Памёр Андэрс Цэльсій 25 красавіка 1744 года.</p> <p>1900 год — 115 гадоў таму нарадзіўся (г. Гомель) Рыгор Канстанцінавіч Пукст, кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі (1955). У 1928 годзе скончыў Маскоўскую кансерваторыю. Выкладаў у Гомельскім музычным тэхнікуме, Беларускай кансерваторыі. З 1949-га — хормайстар, у 1953—1958 гадах — мастацкі кіраўнік музычнага вярстання Беларускага радыё, адначасова — музычных перадач Галоўнага ўпраўлення радыёінфармацыі Міністэрства культуры Беларусі. Аўтар опер «Машэка», «Марынка», «Свіцязянка», 6 сімфоній, хораў, рамансаў і інш. Пісаў музыку да фільмаў і тэатральных спектакляў. Памёр у 1960 годзе.</p>	<p>1903 год — нарадзіўся (вёска Сакоўцы, цяпер Івацэвіцкі раён) Піліп Пестрак, беларускі пісьменнік, заслужаны дзеяч культуры Беларусі (1968), удзельнік рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі. Амаль 11 гадоў правёў у польскіх турмах, быў вызвалены Чырвонай Арміяй. У Вялікую Айчынную вайну — удзельнік партызанскага руху ў Беларусі. Дэбютаваў у друку ў 1926 годзе ў часопісе «Родныя гоні». Падчас знявольнення (1929—1939) змяшчаў вершы ў нелегальным рукапісным часопісе «Краты», які выдаваўся палітвязнямі. У 1940-м апублікаваў першы зборнік вершаў «На варце». Тэма барацьбы ў Заходняй Беларусі прысвяціў раман «Сустрэнемся на барыкадах». Раман «Серадзібор» прысвечаны жыццю вёскі. Перакладаў на беларускую мову творы польскіх (Э. Ажэшка, У. Бранеўскі, С. Дабравольскі, Е. Путрамонт), украінскіх (І. Франко, Л. Украінка, М. Рылльскі, П. Тычына), латышскіх, літоўскіх пісьменнікаў. Выступаў з літаратурна-крытычнымі і публіцыстычнымі артыкуламі. Памёр у 1978 годзе. Яго імя названа Івацэвіцкая раённая бібліятэка, вуліцы ў Гродне і Мінску.</p>	<p>Было сказана</p> <p>Уладзімір КАРАТКЕВІЧ, празаік, паэт: Пакуль са мною плачуць вочы друга Над цяжкай стратай — ёсць яшчэ жыццё.</p>

УСМІХНЕМСЯ

Гутарка генетыкаў:
— Як там ваша новая бульба? Ну тая, з генетычнымі мадыфікацыямі?
— Па-мойму, поўнае глупства!
— Ціха! Яна можа пачуць!

SMS-ка.
«Мілы, я тут нейкае глупства прыгатавала. Купі сасіскі на ўсялякі выпадак».

Калі мужчына сядзіць з кувалем піва, шлях да яго сэрца часова недаступны.

— Бора, чаму ў вашай машыне так жудасна смярдзіць?
— А што вы хочаце? 120 коней!

